

SPIŠSKÝ PATRIOT

NOVINY PRE NOVOVEŠŤANOV TELOM AJ DUŠOU

I september 2013

Stredné školy v okrese
Spišská Nová Ves ...

čítajte na strane 3

V Smižanoch vystavuje
matka s dcérou...

čítajte na strane 3

Život na Novom
Zélande je ako ...

čítajte na strane 5

Aká budeš sezóna
2013/2014? ...

čítajte na strane 8

Editoriál

Na Spiš zavítala jeseň. Školákmi skončili prázdniny a ich rodičom obdobie dovoleniek. Teplé a slnečné dni vystriedalo ochladenie a časté dažde. Slovenski poslanci sa v parlamente pobili kvôli papierovej figurine premiéra. Slovenski futbalisti stratili šancu postúpiť na Majstrovstvá sveta v Brazílii. Hokejisti Slovana Bratislava kráčajú od prehry k prehre. Nové pracovné príležitosti na Spiš opäť nedorazili. Nie div, že mnohých ľudí v tomto období prepadá melanchólia a depresia. Ale všetko môže byť aj inak. Na všetko sa dá pozerat' aj z iného uhla pohľadu. Pozitívne a optimisticky. Školáci sa po prázdninách konečne stretnú s kamarátmi, ktorých 2 mesiace nevideli. Dospelí sa môžu pochváliť, čo všetko na dovolenkách videli, alebo zažili. Do chladnejšieho počasia si môžeme obliecť veci, ktoré už niekoľko mesiacov trčali v skrinách. Dážď pomôže poľnohospodárom a dáva nádej aj hubárom, že sa objavia jesenné hribiky. Lesy na Spiši začínajú hrať tými najneuveriteľnejšími, nádhernými farbami. Vietor zase poteší tých, ktorí radi púšťajú šarkanov. Nad aktivitami slovenských poslancov sa môžeme dobre zasmiať. Futbalisti, hoci nepostúpili, po čase potešili svojou hrou srdcia fanúšikov. Prehry Slovana neznamenajú koniec sveta. A Spišiaci doprajú bratislavským fanúšikom podobné pocity, aké sme v zápasoch so Slovanom často zažívali my. Len trochu trpezlivosti bude treba v čakaní na nové pracovné príležitosti. Ona postačí maličká zmena a prídu aj tie. V najbližších 12 mesiacoch nás čaká hneď niekoľko volieb a k zmene môže svojim malým dielom prispieť každý z nás. Všetkým Patriotom prajem, aby našli ten správny uhol pohľadu a aby sa zo života tešili aj na jeseň.

- leb -

Rasťo JAVORSKÝ: Pod kožu

Často sa určite aj vám pri voľbách stáva, že pri čítaní mien kandidátov, z ktorých si máte zvoliť toho svojho, zistíte, že o mnohých z nich neviete nič. Z údajov pri ich menách sa dozviete iba vek, zamestnanie a politickú príslušnosť. Tie ale o jeho budúcej práci veľa nenapovedia. Nič o hodnotách, ktoré vyznáva, skúsenostiach, schopnostiach, či prioritách, ktorým by sa chcel vo svojej práci venovať. A keďže už čoskoro sa bude o vašu priazeň uchádzať aj Rasťo Javorský, podrobili sme paľbe otázok. Na tie odpovedal rád a úprimne.

RODINA

1. Predstavte nám svoju rodinu.

Som 16 rokov ženatý, mám dve deti, Manželka pracuje ako špeciálny pedagóg. Obe deti navštevujú základnú školu v SNV, syn je ôsmak, dcéra štvrtáčka.

2. Aký máte vzťah s rodičmi?

Vychovala nás hlavne mamka, za to, že to dokázala a čo z nás vychovala si zaslúži obdiv, lásku a úctu. Otec zahynul pri autohavárii v roku 2001. Za jeho postoje v živote a zarputilosť v ich presadzovaní si ho vážim.

3. Čo je pre vás najdôležitejšie pri výchove detí?

Vedieť nájsť správnu mieru medzi rešpektovaním osobnosti dieťaťa a povinnosťou

vychovať z neho poriadného človeka.

4. Aký je váš recept na šťastné manželstvo?

Myslím si, že najdôležitejšie je vedieť počúvať svojho partnera, pozorne a sporozumením. Vedieť sa porozprávať a vedieť nájsť kompromisy. Samozrejma je láska a vzájomná úcta.

PRÁCA

1. Čo je vaším zamestnaním?

V súčasnosti pracujem ako riaditeľ v spoločnosti, ktorá pre teplárne montuje kurenárske zariadenia (kotly, potrubné rozvody...).

2. Čo ste robili predtým?

Pracujem od svojich 15 rokov. Za ten čas som získal rôzne skúsenosti. Ako študent som brigádoval aj ako pomocný robotník na stavbách, aj som šéfoval vysoko-

školskému klubu pre 1000 ľudí. Hneď po škole som nastúpil do súkromnej bezpečnostnej služby ako riaditeľ. Keď som začínal mali sme 16 zamestnancov, keď som po ôsmich rokoch odchádzal mali sme 147 zamestnancov. Potom som sa začal venovať teplárstvu – kurenárstvu.

3. Ako ste sa dostali k súčasnému zamestnaniu?

Ako vedúci oddelenia obchodu a investícií v EMKOBELe som pracoval necelé dva roky. Po zmene na poste primátora som bol „odídenny“. Ešte počas výpovednej lehoty som dostal ponuku od svojho súčasného zamestnávateľa.

KONÍČKY

1. Ako najradšej relaxujete?

Pre mňa je relax šport, či už aktívny, pasívny, alebo keď ho

riešim funkcionársky. S manželkou sa však veľmi radi prechádzame po rôznych zákutiach v našom meste.

2. Aký je váš obľúbený film, obľúbená kniha a obľúbené jedlo?

V tomto nie som vyhranený. Tých filmov, kníh, hudby a ďalších vecí ktoré sa mi páčia je veľa, a som šťastný, že vznikajú stále nové veci, ktoré sa oplatí vidieť, počuť, ochutnať...

pokračovanie na str. 2

Mestský výbor č. 5 - SÍDLISKO ZÁPAD

Na Západe nič nového. Tak sa volá známy román Erich Mariu Remarqu.

Parafráza na tento spišskonovoveský mestský výbor by nebola úplne pravdivá.

Na Západe je nového dosť. Toho pozitívneho, ale aj negatívneho. Pomerne mladé sídlisko žije svojím životom a jeho obyvatelia majú oveľa bližšie do Smižian, ako do centra Spišskej Novej Vsi. Majú svoju školu, škôlku, obchody, zdravotné stredisko kostol, potok, či poštový úrad. Skoro ako malé mesto v meste.

Do betónovej džungle sídliska

Západ som sa, priznám sa, tešil. Je z mnohých hľadísk jedinečné, tak ako život jeho obyvateľov. Majú starosti i radosti rovnaké ako ostatní obyvatelia nášho mesta, ale aj tie špecifické, vyplývajúce z polohy sídliska. Rozhodol som sa tam ísť autom - tak ako to dennodenne robí väčšina „Západniarov“. Vymotať sa zo semafovej džungle centra mesta trvalo pár minút.

Nepotešila ma ani kolóna pri ztvorených rampách. Vo chvíľach čakania som mohol pozorovať, ako riskantne prechádzajú cez cestu k priesestiu chodci. Koľajnice asi tak skoro nepresunieme, ale riešiť problém tohoto priesestia je už akútne. Po štvrtíhodinke som dorazil do cieľa. S úmyslom zaparkovať. Nájsť voľné miesto ale nebolo jednoduché. Autá parkujú všade. Niektoré, žiaľ, aj tam, kde to nie je povolené. Po absolvovaní 2 okruhov sídliskom sa pred jedným z panelákov práve uvoľnilo miesto a ja som sa mohol vydať na pešiu prechádzku. Minul som kostol, školu i škôlku, ale aj niekoľko obchodov. Základná vybavenosť štandardného sídliska. Pri škole mi partia mladých prezradila, že v lete zívalo ihris-

pokračovanie na str. 2

Stredné školy v našom okrese

V okrese Spišská Nová Ves máme 10 stredných škôl. 8 v Spišskej Novej Vsi a 2 v Krompachoch. Podľa očakávania, najviac je Gymnázii - štyri. Je to veľa, alebo málo? Keď sa zamyslíme nad tým, koľko je v okrese základných škôl, užiť by sa mohlo a malo aj viac stredných škôl. V posledných rokoch sme ale skôr svedkami opačného trendu. Stredné školy sa spájajú, zlučujú, rušia.

Gymnázium Krompachy - tento rok oslavuje 60-tku. Ponúka 8 aj 4-ročný vzdelávací program. Z hľadiska úspešnosti absolventov prekonáva aj spišskonovoveské gymnázia. Určite by sa do veľkej budovy vošlo aj viac než súčasných cca 300 žiakov.

Hotelová akadémia SNV - svo-

ju históriu začala písať v roku 1991. Pripravuje ľudí pre cestovný ruch, presnejšie povedané, pre stravovacie a ubytovacie služby i menežment. Jej žiaci pravidelne praxujú v rôznych európskych krajinách. Študuje ich tam stabilne okolo 500.

Stredná odborná škola, Spišská Nová Ves - kedysi stavebné učilište. Potom, ako sa Košický samosprávny kraj zachoval mačojsky k „banickej“ škole, pripojil ju k tomuto učilištiu a to už je strednou odbornou školou. V 22 učebných odboroch na nej študuje 754 žiakov.

Technická akadémia SNV - bývalá strojnica priemyslovka. Najprogressívnejšie sa rozvíjajúca stredná škola v okrese. Jej absolventi mávajú najmenej problémov s uplatnením sa v praxi.

pokračovanie na str. 2

Rasťo Javorský: Pod kožu

pokračovanie zo str. 1

3. Kde ste boli na dovolenke?

Tento rok sme boli na dovolenke s rodinou pri mori v Chorvátsku. Nie je to však naša typická dovolenka. Posledné roky sme radšej spoznávali regióny na Slovensku.

4. Čo by ste chceli aspoň raz v živote vyskúšať?

Nie som ten adrenalínový typ, ktorý skúša svoje hranice, niekedy za hranicou zdravého rozumu. Mám však svoje cestovateľské sny, avšak tie si nechám pre seba.

POLITIKA

1. Čo vás zlákal do politiky?

Po smrti svojho otca ma oslovili jeho blízki spolupracovníci, že je potrebné pokračovať v jeho práci. Je to veľký záväzok. Mal som šťastie na „učiteľov“, ktorí ma naučili, že robiť politiku je hlavne služba pre ostatných a nie príležitosť na to ako pomôcť sebe.

2. Aká je vaša politická minulosť?

Od začiatku som bol a stále som členom KDĽ, konzervatívnej strany postavenej na jasných princípoch. Nie vždy súhlasím s činnosťou KDĽ, avšak neviem si predstaviť „prezliecť kabát“ a odísť inde.

3. Prečo sú dnes, podľa vás, na chvoste obľúbenosti?

KDĽ je, podľa prieskumov, druhou najsilnejšou stranou. Som však presvedčený, že keby predstavitelia KDĽ vedeli lepšie vykomunikovať svoje názory a nenechali sa vťahovať do debát, ktoré zďaleka nie sú prioritou, mohli by byť ďaleko „populárnejší“.

...robiť politiku je hlavne služba pre ostatných a nie príležitosť na to ako pomôcť sebe.

4. Prečo by vám mali voliči veriť?

Lebo neviem klamať, nechce sa mi pamätať všetky klamstvá, lebo svoju hlavu potrebujem na niečo iné.

PELE-MELE

1. Aký je váš majetok?

Vlastním byt v širšom centre mesta a nejaké malé zdedené pozemky. Jazdím na firemnom aute.

2. Ak by ste museli dať v Spišskej Novej Vsi zburat' jednu budovu, ktorá by to bola?

Neviem či rovno zburat'. V našom meste je však viac stavieb, pre ktoré boli zbúrané budovy

s historickou aj estetickou hodnotou. Ničiť je tak jednoduché. Niečo renovovať a nájsť mu účel je podstatne zložitejšie. Ja radšej nebudem lenivý.

3. Čo prvé by ste v Spišskej Novej Vsi postavili?

Niečo, kde si môžu občania oddýchnuť, napr. cyklochodník, promenádu na nábreží Hornádu od Mieru až po Madaras. Proste miesta, kde sa môžu ľudia stretávať vo voľnom čase.

4. Priznajte svoju nereseť.

Milujem sladké. Viem, že mi to nerobí dobre, ale stále hľadám výhovorky :)

POD KOŽU

1. Z čoho máte strach?

Skôr o čo mám strach. Mám strach o svoju rodinu.

2. Na čo ste najviac hrdý?

Na svoje deti.

3. Za čo sa hanbíte?

Zatiaľ za nič a verím, že to tak zostane.

4. Aké je vaše životné motto?

Nemám jedno životné motto, tých je viac. Ale jedno z tých pre mňa najdôležitejších je: *Ži a pracuj tak, aby si sa mohol každému pozrieť do očí.* Jedno z ďalších dôležitých: *Nie som tak múdry aby som si pamätal klamstvá, ktoré hovorím, a preto neklamem.* Alebo, *nechytaj všetkých holubov na streche.*

Mestský výbor č. 5 - sídl. Západ

pokračovanie zo str. 1

ko pri škole prázdnotou, pretože za jeho využívanie bolo potrebné platiť. Škoda, pretože veľa miesta na športovanie a oddych medzi panelovými škatuľkami nie je. Nie je nutné vybudovať práve veľký štadión, ale nejaké to ihrisko by sa na Západ ešte vošlo.

Páčili sa mi práce sprejerov na múre za garážami pri železničnej trati. Oveľa menej sa mi páčili vandalské odkazy sprejerov na

stenách činžakov. Rovnako ako prázdne fľašky od alkoholu, ktoré ukazujú, akým aktivitám sa venuje časť sídliskovej mládeže. Spomenul som si ako miestni obyvatelia pred nedávnom žiadali, aby mala na sídlisku aspoň kancelá-

riu aj mestská polícia. Tento nápad považujem za rozumný aj ja. Najhustejšie osídlená časť Spišskej Novej Vsi si zaslúži väčšiu pozornosť. Nepotrebné postaviť letisko, ale opraviť mostík cez Wimbach, nežiadať kúpalisko, ale viac možností pre svoje ratolesti, nepotrebné diaľnicu, ale musia mať deravé cesty? To všetko, a možno aj viac, sa určite dá urobiť. A nezabudnúť pritom ani na to nešťastné železničné precestie.

Rasťo Javorský

Stredné školy...

pokračovanie zo str. 1

Strojárska výroba má na Slovensku, ale aj v Spišskej Novej Vsi zelenú. Na najvyššej úrovni aj vybavenie tried a odborných učebni.

Súkromná stredná odborná škola SEZ Krompachy - je nasledovateľom učňovskej školy, ktorá vychovávala pracovníkov pre SEZ. Od 1. septembra 2005 sa stala Súkromnou odbornou školou. Ponúka 10 učebných a 3 študijné odbory. Okrem elektrotechnických odborov sa na škole učia aj budúci kuchári, čašníci, či cukrári.

Stredná odborná škola drevárska SNV - jedna z 2 rovnako zameraných škôl na Slovensku.

Ponúka štúdium v drevárskych, nábytkárskych, umeleckých odboroch, lesníctve aj v informačných systémoch. Aj v jej prípade samosprávny kraj šetril a pripojil k nej bývalé nábytkárske učilište.

Stredná odborná škola ekonomická SNV - bývalá „poľnohospodárka“. Dnes ponúka štúdium na obchodnej akadémii (ekonomika, finančníctvo, bankovníctvo), na ekonomickom lýceu (príprava na štúdium na VŠ, informatika, cudzie jazyky), aj v odboroch agropodnikanie a agroturistika (vidiecky turizmus, účtovníctvo, podnikanie, služby).

Gymnázium Javorova SNV - má v ponuke 3 rôzne druhy štúdiá. Klasické 4-ročné, 8-ročné a 5-ročné bilingválne v anglic-

kom jazyku. „Javorka“ existuje od r. 1992. Rozšírenie o bilingválne štúdium jej snáď dalo zelenú aj do ďalších rokov.

Gymnázium Školská - novoveský gympeľ dostal novú fasádu a sním aj prezývku - Oranžové gymnázium. Praská vo švíkoch, ale aj preto, že nároky na prijatie do školy postupne klesajú. Neznížila sa, našťastie, kvalita vyučovania. Škola sa nemusí sa za svoju minulosť hanbiť, ani sa báť o svoju budúcnosť.

Cirkevné Gymnázium - najmladšia stredná škola v okrese. Nádherné opravili budovu pri „veľkom“ kostole. Ponúka všeobecné vzdelávanie ako prípravu na vysokoškolské štúdium. Ako to hovorí už názov - všetko v kresťanskom duchu. **- leb -**

OSOBNOSŤ MESTA SPIŠSKÉ VLACHY

František Tondra

Jeden z najznámejších rodákov mestečka Spišské Vlachy je dnes už nebohý otec biskup František Tondra. Na takúto osobnosť sú Vlašania právom hrdí. Iba nedávno po otcovi biskupovi pomenovali námestie.

Väčšina ľudí pozná otca biskupa cez jeho profesnú dráhu, keď slúžil Bohu a veriacim. My sme sa pohovorali s jeho blízkou príbuznou o tom, ako žil otec František vo svojom súkromí. „*Familiárne sme ho volali ujo Fero. Bol to výnimočný človek, ktorý dal dokopy skutočne širokú rodinu. Pravidelne sme sa stretávali do 100 ľudí. Bud' sme všetci spoločne varievali v prírode guláš, stretávali sa na grilovačkách, alebo v reštaurácii. Snažil sa pomáhať, kde sa dalo. Často-krát riešil aj naše rodinné problémy,*“ zaspomínala biskupova blízka príbuzná. Ako sme sa dozvedeli, otec biskup bol dobrým spoločníkom pri spoločenských hrách. „*Vedel sa pritom tak odreagovať, veľmi sa mi páčila táto jeho ľudská črta. Mal rád svojich synovcov a netere. Často sme u neho trávili prázdniny. Miloval turistiku, futbal a záhradu. Keď sme boli uňho na prázdninách, pomáhali sme mu v záhradke. S láskou*

na neho spomínam, bol to ako môj druhý otec,“ odvetila.

Otec František pochádzal z desiatich súrodencov. Svojím rodičom sa narodil ako štvrtý v poradí. František chodil do Eudovej a meštianskej školy v Spišských Vlachoch, strednú školu vyštudoval v Spišskej Novej Vsi a na vysokú školu pedagogickú chodil do Bratislavy. Ukončil ale iba 2 ročníky. Ťahala ho kňazská služba, dal sa preto na štúdium teológie na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave. Zdá sa, že Tondrovci mali kňazstvo hlboko zakorenené v rodine, kňazom je totiž aj jeho brat Michal.

František sa stal kňazom 26. júla 1962. Ako kaplán, farár, ti dekan pôsobil v Levoči, Hnilci, Tvrdošine, či v Zázrivej. Na vrchole svojej kariéry, sa stal 26. júla 1989 spišským diecéznym biskupom, vymenoval ho pápež Ján Pavol II. Za trinásteho biskupa Spišskej diecézy ho slávnostne vysvätili 9. septem-

bra 1989 v Spišskom Podhradí. František Tondra bol niekoľko rokov aj šéfom Konferencie biskupov Slovenska. Biskup František Tondra vysvätil počas svojej biskupskej služby takmer dve tretiny súčasných kňazov Spišskej diecézy.

Otec František nás pred vyše rokom navždy opustil ako 76 ročný. Jeho srdiečko navždy dotĺklo po vážnej operácii v košickej nemocnici, 3. mája 2012. Biskupa si uctili jeho rodáci v Spišských Vlachoch. Generálny vikár Mons. Anton Tyrol slávnostne požehnal zrekonštruované námestie. „*Volá sa námestie biskupa Františka Tondru. Na námestí je osadená tabuľa s biskupovou tvárou. Do budúcnosti určite chcem osadiť aj biskupovu bustu, pretože si to zaslúži, potrebujeme na to zohnať financie,*“ informoval nás primátor Spišských Vlach Lubomír Fifik. **(sim)**

HĽADÁTE PEKNÝ BYT ZA ROZUMNÚ CENU?

Najlacnejšie a najvýhodnejšie bývanie v Spišskej Novej Vsi

Ponúkame **NOVÉ** 1-, 2-, 3-izbové byty **od 850 €/m²**

V cene bytu:

pivnica a parkovacie miesto ZDARMA, vlastné kúrenie, závesný záchod, vchodové dvere, kompletná elektroinštalácia vrátane TV a internet

AKCIA pre prvého kupcu **VYMALOVANIE BYTU ZDARMA!**

Viac na: **053/ 417 32 39**

www.panoramacity-sro.sk

Chrapčiakova 688/29
052 01 Spišská Nová Ves

Tel.: 053 / 417 32 31, 417 32 39
e-mail: panoramacity-sro@panoramacity-sro.sk

Smižany

Obec s najväčším počtom obyvateľov (8626) spomedzi 2883 slovenských obcí. Archeologické výkopávky dokazujú, že na jej dnešnom území žili ľudia už pred 5 tisíc rokmi. Má na starosti dôležitú časť Slovenského raja. Narodil sa v nej partizánsky kapitán Ján Nálepka. Aj také sú Smižany.

Po prvýkrát sa o obci na hranici Slovenského raja, postavenej na brehoch Hornádu a Brusníka, píše v roku 1246. Jej názov znie: Micha. Už o pár rokov je Micha minulosťou a z obce sa stáva „Sumugh a Villa Canis i Villa caniferorum“, to znamená obec vodičov loveckých psov. Obyvateľstvo obce totiž vtedy vykonávalo pre kráľa a jeho zástupcov na Spišskom hrade špeciálne služby pri poľovačkách - boli chovateľmi loveckých psov, duričmi, honcami. Postupne sa názov obce mení na Simigium, Sumogy, Somogy, Smizsán až po dodnes platné Smižany. Za podrobne opísané dejiny obce môžu Smižančania ďakovať svojmu farárovi a historikovi Matúšovi Pajdušákovi. Opráv-

nene jeho meno nesie centrálné námestie v Smižanoch. Smutným dátumom v dejinách obce je rok 1433, kedy ju vypálili poľskí husiti. V 17. storočí ich vypálili a vyrabovali Maďari. Svoje „dejiny“ majú aj vzťahy Smižian so susednou Spišskou Novou Vsou. Nie

vždy boli vzorové. V 16. storočí sa naši predchodcovia mlátili, najčastejšie kvôli lesom. V 18. a 19. storočí význam obce pomaly upadal. Všetko ale zmenila výstavba železničnej trate Košice-Bohumín (1869-1871). Ponúkla ľuďom prácu a pridala obci na význa-

me. I napriek tomu si na konci 19. storočia veľa Smižančanov odišlo hľadať prácu do Ameriky.

20. storočie prinieslo Smižanom to, čo väčšine slovenských miest a obcí - 2 vojny, budovanie komunizmu, zmenu režimu, slobodu a náročné zvládanie demokracie. Obec postupne skrásnila námestie, zrekonštruovala školy, po záplavách zregulovala brehy potoka, ale nedarí sa jej opraviť cesty, po ktorých cez Smižany denne prechádzajú tisíce áut. Opravovali ich už niekoľkokrát, ale výsledky opráv miestnych nijako nepotesili. Smižany sú jednou z mála obcí, v ktorých prežilo poľnohospodárske družstvo. Slovensku dali viacero významných osobností. Patriot nepochybuje, že ďalšie sa ešte objavia a nech sú to radšej Hossovci ako Nálepkovci.

- leb -

Dedo Mikuláš, familiárne zvaný Miťo má tri svoje zlatička: dvojročného labradorského retrivera Luka, osemročného vnuka Lukáša a trinásťročnú susedkinu dcéru Luciu. Cez týždeň majú čo robiť, ale v sobotu ráno sa u deda rozletia dvere a deti zavelia:

Ide sa do lesa. Dnes na spišský Matterhorn-Sľubicu

Krompašania majú oproti iným turistom nespornú výhodu v tom, že ak chcú vystúpiť na pekné výhľadové miesto vo svojom okolí, môžu si vybrať na juhu ležiacu BIELU SKALU, alebo potrápiť svoje telo výstupom na sever na SLUBICU. V to ráno sme prichádzali do Krompách, keď už vládlo typicky jesenné počasie a krajinu dookola zahalovala hmla, takže z cesty bolo vidno akurát ľudí, ktorí na poličkách popri ceste zbierali zemiaky. Za Spišskými Vlachmi som teda odbočil s autom doľava, smer Slatvina a Vojkovce, lebo som si povedal, že ak hmla stúpne a vzduch sa vyčistí, bude pre deti väčším zážitkom výhľad zo Sľubice, kde som pred desiatimi rokmi stál tiež niekedy začiatkom jesene.

Našu cestu sme začali vo VOJKOVCIACH pri kostole, pri orientačnom stĺpe, kde nás zelená turistická značka posielala severovýchodným smerom hore dedinou. Po chvíli sme sa dostali do lesa, cesta sa zmenila na lesný chodník a keď sme prekročili potôčik, ktorý zaujal najmä deti svojou červenou farbou, cesta začala prudko stúpať cez pomerne hustý bukov-smrekový les a vlastne skracovala serpentínou klasickej lesnej cesty. Po asi polhodine namáhavého výstupu sme sa dostali na malú lúčku k orientačnému bodu PREDKY, ktoré ležia v nadmorskej výške 900 metrov a kde sa k nám pripojila žltá turistická značka z Rich-

navy. Odtiaľ je už Sľubica tak povediac na dosah, ale keďže bolo treba ešte prekonať temer 250 výškových metrov, bolo mi jasné, že bude nasledovať drastické stúpanie, čo sa aj potvrdilo, lebo po niekoľko desiatok metrov pohodlnej lesnej cesty sa chodník zvrhol doľava, do lesa a začal sa škríabať už

redším lesným porastom k vrcholu. Tí, čo chodia častejšie do kopcov a hôr mi dajú za pravdu, že zatiaľ, čo výstupy na vrchol dávajú zabráť predovšetkým srdco-cievnemu aparátu, zostup je zabračkou hlavne pre kolenná. Pri takýchto úsekoch musíte navyše vždy vymyslieť aj

niečo, aby to zvládla aj detská psychika a tak sme si s Lukášom a Luciou zahráli, že kráčať v Himalájach a každý musí chvíľu „naťahovať“ fixné laná a viesť ostatných na najbližšie snehové pole“. Pohľad dole pri zastávkach na vydychanie odkysličenej krvi dával tušiť problémy pri zostupe.

Po ďalšej polhodine krutého výstupu sledujúc zelenú a žltú turistickú značku prichádzame na lúku pod kopcom, kde už na obzore tušíme cieľ našej cesty. SLUBICA, ktorú mimochodom vidno, pri pohľade na východ aj zo Spišskej Novej Vsi nás víta čerstvým západným vetrom a mňa okamžite napadá, že toto musí byť parádne miesto pre paragliding, čo sa aj potvrdzuje pri vrcholovom stĺpe.

Z vrcholu oblého kopca SLUBICE býva famóznym výhľad do údolí na juh a západ, je tu krásny pohľad na Vysoké Tatry v popredí so Spišským hradom. To ale musíte mať ten pravý, šťastný deň, keď sa po dažďoch prečistí jesenný vzduch a vidno do ďaleka a tak sa nám darí len v opare a kľbkách oblakov zazrieť hrad a vľavo dole dedinku Slatvina. Zapišeme sa do vrcholovej knihy, ukazujem deťom cestu po hrebene smerom na Rajtopiky a Branisko, ale aby nám neprefúkalo spotené tričká zostupujeme nazad prudko dole a keď kolenná dostanú svoj prídel, vraciame sa po hodine naspäť k autu, čo sme odstavili vo VOJKOVCIACH. **Michal Buza st.**

Trasa: Vojkovce - Predky - Sľubica a späť

Dĺžka trasy: cca 10 km

Doba prechodu: cca 3,5 hod.

Prevýšenie: Vojkovce 520 mnm, Predky 900 mnm, Sľubica 1.130 mnm, spolu 610 m

Orientácia: zelená turistická značka, turistická mapa 125 Volovské vrchy, Krompachy.

Mierka: 1:50 000

Presun: Možnosť vyraziť z Krompách cez Kaľavu

V Smižanoch vystavuje matka s dcérou

Milovníci výtvarného umenia, prídte do kaštieľa v Smižanoch na netradičnú výstavu dvoch generácií - matky a jej dcéry. Je to konfrontácia dvoch neprofesionálnych autoriek. Každá z nich svojimi obrazmi vyjadrujú svoje názory na dianie okolo seba.

Výstava Jana verzus Klára zachytáva výtvarnú tvorbu dvoch generácií, pani Janky Ogurčákovej a jej 18 ročnej dcéry Kláry. „Autorskú výstavu som chcela urobiť už pred tromi rokmi, dopracovala som sa k tomu až teraz, keď slávim svoje výročie. Dcéra bola počas troch rokov na strednej škole veľmi tvorivá, tak sme to dali dokopy, spojili a vznikla naša spoločná výstava,“ ozrejnila výtvarníčka Jana Ogurčáková.

Výstava Jana verzus Klára zachytáva prierez tvorby oboch dám. „Je to od mojich začiatkov, čo som sa venovala výtvarnej tvorbe až doteraz. Strieda sa tam reál s postupným zjednodušením reality a môj pocit je zachytený v obraze. Dcérina tvorba prežrádza viac o myšlienkach, pocitoch a vnímaní okolitého sveta z pohľadu mladého človeka. Na obrazoch vyjadřila svoj názor na terajší svet,“ priblížila.

Na výstave môžete vidieť 17

Šuskanda

V septembri sa v Spišskej Novej Vsi začalo pošuškávať o hromadnom prepúšťaní v spoločnosti Embraco Slovakia. Katastrofické „zaručené“ správy, ktoré sa dostali aj k nám, hovorili, že o prácu vo firme príde 300-500 ľudí. Dokonca sa nám ozvali aj ľudia, s ktorými Embraco práve ukončilo pracovný pomer. Ak by sa táto šuskanda zakladala na pravde, bola by to pre pracovný trh v meste a okolí katastrofa. A tak sme sa obrátili priamo na zástupcov Embraco Slovakia. Tí najprv od úžasu doširoka otvárali oči a potom nám vysvetlili, ako to s tým prepúšťaním v skutočnosti je. Áno, na jeseň príde o prácu vo firme pár desiatok ľudí. V drvivej väčšine to sú a budú ľudia, ktorým prácu v Embracu našla pracovná agentúra, teda zamestnanci agentúry s pracovnou zmluvou na dobu určitú. To je ale jav, ktorý registrujú v Embracu už dlhé roky. Firma tak reaguje na vývoj ponuky a dopytu. Všetko sa vyrovnáva na jar, keď spoločnosť každoročne prijíma nových zamestnancov. Počty zamestnancov Embraco sú stabilizované a zaznamenávajú skôr drobný nárast, než pokles. Problémom je zamestnávanie ľudí prostredníctvom pracovných agentúr. To je ale iba dôsledok zmien v Zákonníku práce. Ten síce údajne ochraňuje zamestnancov, ale pravda je taká, že im ubližuje. Nebyť „sociálne“ zameraných zmien, nemuseli by veľké firmy prijímať ľudí na dobu určitú cez agentúry. A ľudia by tak mali minimálne jednu výhodu - zarobili by viac.

-le-

diel z ruky Jany Ogurčákovej a 50 menších obrazov mladšej maliarky Kláry. „Je to taká zmes techník - tempera, kresba ceruzou, perokresba, kolorovaná perokresba, olejomalba, či akryl,“ vymenovala sympatická Janka.

Jana sa venuje výtvarnému umeniu od detstva. „Výtvarne sa prejavujem od mala. S olejomalbou som však začala len pred deviatimi rokmi, postupne som siahala po iných technikách, akou je akryl,“ prezradila. Dozvedeli sme sa, že Jana nikdy dcéru nenútila, aby kráčala v jej šľapajách. „Snažila som sa ju neovplyvňovať a je to aj vidieť, zdedila po mne talent, ale je úplne iný výtvarník,“ doplnila.

Svet vo farbách v podaní Jany a Kláry si môžete vychutnať do 10. októbra. „Dnes sa mnohým ľuďom vidí svet sivý, farby sú potrebné, aby začali vnímať tú krásu, ktorá sa im ponúka dookola.“ (sim)

Zuzana Páleníková

Milí Spišiáci, volám sa Zuzana Páleníková a som poslankyňa MsZ zastupiteľstva v Spišskej Novej Vsi. Vďaka Vašej podpore v komunálnych voľbách sa mi dostala tá česť zastupovať občanov nášho mesta v mestskom zastupiteľstve v Spišskej Novej Vsi. Tohto roku v novembri sa konajú voľby do VÚC v Košickom kraji a je na škodu, že občania Spišskej Novej

Vsi a okolia žijúci bežným každodenným životom často krát netušia, ako veľmi VÚC ovplyvňuje život v našom meste a okolí. Netuším, prečo sa vysvetleniu dôležitosti prepojenia na komunálnu politiku nevenuje viac pozornosti.

Možno by sa podarilo zvýšiť účasť vo voľbách a nehovoriť o nezáujme zo strany občanov, a teda nízkej účasti vo voľbách do VÚC.

Žijem a pracujem v Spišskej Novej Vsi, sčasti v Košiciach. Práve kvôli práci v Košiciach vidím ten obrovský rozdiel v možnostiach a kvalite života bežných ľudí.

Neverím v nezáujem Spišiaka, ktorý sa trápi na ceste do práce dierami v nej a vôbec ho nezaujíma, že cesta nie je opravená, lebo je vlastníctvom VÚC.

Neverím v nezáujem Spišiaka, ak mu zrušia autobusový spoj v čase, keď ho potrebuje, pretože v Košiciach čísla ukážu, že je nerentabilný. Na koho sa obrátiť o pomoc? Kde sa odvolať, keď nechcete mať privádzač na diaľnicu vedľa obývačky, či detskej izby?

Neverím v nezáujem Spišiaka, ak sa

cesta do nemocnice opakuje dovtedy, kým sa nepodarí získať správne výsledky. Čo tam po televízoroch na chodbách, ak ste chorý.

Neverím, že Spišiakom je to jedno! Úprimne si povedzme, koľkí vedia, kto nás v Košiciach zastupuje a čo sa počas ich funkcionovania dosiahlo. Je úplne jedno kto a za akú stranu. Podstatné je, aby sa dosiahlo viac nielen pre naše mesto a náš okres, ale v konečnom dôsledku pre úplne obyčajného človeka a jeho právo na pokojný a hodnotný život v Spišskej Novej Vsi a priľahlých dedinách.

V týchto voľbách je šanca konečne dostať do zastupiteľstva ľudí v rôznom veku a s rôznym zameraním. Nielen staronových poslancov, ktorí „musia“ súhlasiť s tým, koľko financií pôjde do okresu iba preto, že sú súčasťou vládnucej väčšiny a ktorí budú obhajovať dôvody, prečo to inak nešlo. Nakoniec s peknými slovami prijmu to, čo zostane z peňazí a použijú ich vo „vhodnom čase“, aby bolo vidno ako veľmi im „záleží“ na bežných ľuďoch žijúcich v okrese Spišská Nová Ves.

Je čas povedať pravdu o tom, že náš

okres je z Košíc ďaleko na vlastný prospech. Tak teda načo.

Poznáte ma ako poslankyňu zvolenú za pravicovú koalíciu. Prečo nie nezávislá? Často dostávam túto otázku a mám na ňu jednoduchú odpoveď. Nechcem a nebudem hlasovať v žiadnom zastupiteľstve „nezávisle“ podľa toho, s kým sa dohodnem. Myslím si, že má byť jasné kto som a ako politicky myslím.

Priestor na plošnú komunikáciu nie je veľký. Spišskonovostevské I-čko spolu s miestnou televíziou sú dlhodobo a musím uznať, že cieľavedome používané na celoročnú kampaň pre vládnucu koalíciu. Pokiaľ ste v opozícii, zostáva veľmi málo možností a väčšina z nich je platených. Málokto však dnes nemusí hľadať na financie, preto využívam iba to na čo mám, asi ako každý.

Ak by som mala zhrnúť prečo sa chcem ďalej „trápiť“ politikou? Odpovedala by som rovnako, ako odpovedám stále.

Pretože v Spišskej žijem a chcem žiť. Som vo veku produktívnom a všade okolo mám priateľov a rodinu s malými deťmi v škôlkach a školách. To

znamená, že problémy a starosti práve tejto generácie sú mi najbližšie. Pretože všade okolo vidím obrovskú snahu vychovať svoje dieťa čo najlepšie. Ale v najhoršom veku sa častokrát rodič môže spoliehať už len na to, čo dieťaťu doteraz vštepil. Nám aspoň ostali spomienky na naše krásne detstvo a začíname si pripadať starí, keď tak často s nostalgiou pozoráme staré slovenské filmy. Z nich dodnes cítim ľudskú spolupatričnosť a úctu k tradíciám a ku kultúre.

Práve tie sa z miest a obcí vytrácajú a mládež vychováva internet a ulica. Nič iné im však nikto neponúkol zadarmo. Lastovičkou tohto roku bolo letné kino pri divadle v Spišskej Novej Vsi. Práve takéto a podobné akcie by mohli pomôcť vrátiť kultúrny život aj do okolitých obcí.

Naši rodičia nás pomaly a isto začínajú potrebovať viac ako doteraz, preto na pochopenie starostí a potrieb nepotrebujem vzorce. Stačí počúvať a žiť s otvorenými očami a srdcom.

Jednoducho to vystihuje krásna stará rozprávka o troch grošoch, pričom jeden požičiavam, druhý je pre mňa a tretí vraciam.

PhDr. Róbert Kočiš

Velmi dôležité je zachovať si vlastnú tvár a pozrieť sa pravde do očí.

Mám 43 rokov, som ženatý a mám dve deti. Vyrastal som a celý život žijem v Spišskej Novej Vsi a svoju pozemskú púť tu aj s najväčšou pravdepodobnosťou ukončím. Preto chcem, aby sa mi toto mesto a celý Spiš vryl natrvalo do mojich spomienok. Nielen svojou krásou, ale aj stretnutiami s priateľmi a spokojnými spoluobčanmi.

Definícia spokojný spoluobčan pravdepodobne neexistuje, ale ja si ho predstavujem ako občana, ktorý po ceste, keď ide odviezť deti do školy nedostane defekt. Potom ide

do práce, samozrejme, ak patrí medzi šťastnejších a nejakú má, a voľné chvíle trávi v rodinnom kruhu napríklad v prírode, kde ešte sú stromy a nie len rúbaniská.

Celý pracovný život sa venujem ľuďom. V práci som chránil ich život a zdravie, majetok, ich práva a právom chránené záujmy. Vyslovujem svoj obdiv kolegom, ktorí vykonávajú túto prácu. Pomáhať bezbranným, týraným a poškodeným občanom bola vždy moja priorita. Aj v súčasnosti sa venujem problémom občanov, a to prevažne v oblasti viktimológie, t.j. pomoci poškodeným osobám, na ktorých bol spáchaný trestný čin.

Nebudem Vás „opájať rožkom“ v zmysle toho, čo všetko zabezpečím a čo urobím. Ale v prípade ak uspejem vo voľbách do VÚC, budem presadzovať potreby občanov v oblastiach ako je ich bezpečnosť, lepšie životné prostredie. V prípade výberových konaní na prácu urobím všetko, aby prácu na Spiši vykonávali živnostníci a firmy zo Spiša.

Na jeseň sa konajú voľby do VÚC v Košickom kraji. Nájdite si chvíľu času a choďte voliť. Nezabudnite, že každý hlas pre Vami vybraného kandidáta je dôležitý.

Som kandidát na poslanca do VÚC Košického kraja za stranu Nova väčšina – dohoda. Celú kampaň si finan-

cujem z vlastných zdrojov. Nikdy som nevyužil ponuku od sponzorov, lebo potom to „sponzorské“ je samozrejme potrebné vrátiť pri hlasovaní. Vo väčšine prípadov vhodnom iba pre niektoré skupiny a nie pre občanov. Budem hlasovať a presadzovať iba to, čo je vhodné pre občanov Spiša.

Nie som ovca v stáde, ktorá opakuje iba to, čo robí baran. Inak by ju zo stáda vyhnali. Robím vlastné rozhodnutia, za ktorými si stojím. Robím rozhodnutia v prospech občanov.

MUDr. Marián Hojstrič

Hospodárska a morálna kríza súčasnosti, demokracia, zodpovednosť...

Každý z nás si pod významom týchto slov predstavuje niečo iné, najčastejšie však pokles životnej úrovne, rast cien, nedostatok pracovných príle-

žitostí, zhoršujúcu sa kvalitu a dostupnosť verejných služieb. Jedným z mála pozitív krízy je to, že nás upozorňuje na vznik nerovnovážneho stavu, dáva nám čas na premýšľanie a hlavne núti nás hľadať a odstraňovať jej skutočné príčiny, teda nabáda nás k systémovej zmene.

Podľa mojej mienky výhradnou príčinou krízy nie sú nezodpovedné a amorálne rozhodnutia bankových manažérov, ale rovnako aj účelová legislatíva schvaľovaná politickými elitami, ktorým víťazstvo vo voľbách zabezpečili mechanizmy demokratických volebných systémov. Legitímne si kladiem nejednu otázku: Kde v tomto systéme stoja občania ako nositelia politickej moci? Ako to, že tí, ktorí kujú politické elity, nad nimi nemajú kontrolu?

Odpoveď je, podľa mňa, jednoduchá: Pretože sa občania neangažujú a nepreberajú zodpovednosť za veci verejné. Záujem bežného občana

o veci verejné začína volebnou kampaňou a končí hlasovaním vo volebnej miestnosti. Akosi nám prestalo byť zrejme, že sloboda je hlavne o zodpovednosti. O zodpovednosti za seba, za svoju rodinu, za spoločenstvo, v ktorom žijeme a pracujeme, za štát a výkon jeho funkcií. Vždy bolo, doposiaľ, jednoduchšie a pohodlnejšie prenechať zodpovednosť iným, tzv. elitám a spoliehať sa, že sú to práve oni, ktorí nám nezištne zabezpečia vyššiu životnú úroveň, zaplátajú diery vo verejných rozpočtoch, či efektívne naložia s verejným majetkom.

Moderný samosprávny územný celok musí podľa mojej mienky zabezpečovať nevyhnutné a kvalitné služby v oblasti dostupnosti zdravotnej starostlivosti, kvalitného školstva, adresnej sociálnej politiky, podpory zamestnanosti a dobrej infraštruktúry. Všetko pri transparentnom a efektívnom využívaní verejných

prostriedkov, vrátane fondov Európskej únie.

Aby sa tieto idey stali realitou, stačí mať pred každými voľbami chuť prevziať občiansku zodpovednosť za svojich kandidátov. Domnievam sa, že východiskom z hospodárskej a morálnej krízy súčasnosti je presadzovanie vzdelaných a čestných zástupcov občanov i v orgánoch územnej samosprávy. V každej oblasti spoločenského života potrebujeme vybudovať novú generáciu ľudí, ktorá bude mať úctu nielen k sebe a vlastnému dobru, ale aj k prospechu iných.

Či však už bude rodina ako celok alebo len človek, samotný štát bude len odrazom vzorky jeho obyvateľov. Ukazovať prstom na jediného viníka – vládu, sa mi javí farizejské. Hodnoty našich predkov budované po tisícročia, založené najmä na morálke, čestnosti a pracovitosti, sa stali nemodernými. Nahradili iné

výdobytky modernej doby. Do akej miery je to správne, si musí názor urobiť každý sám. Niekedy však tie vízie boli ďaleko jasnejšie ako teraz. Ak základné hranice morálky sme posunuli do nekonečna, potom ťažko hľadať cestu z krízy von. Dom nemožno stavať bez riadnych základov. A morálka je holým základom každej spoločnosti. Ak zlyhá morálka, ostatné krízy spoločnosti sú iba vedľajším následkom.

Dar slobody, ktorý sme dostali v roku 1989, som pochopil ako dovtedy najväčšiu výzvu v mojom živote. Po všetkých rokoch prežitých v socializme, po všetkom, čo v neslobode museli prežiť generácie predom mnou, sme pocítili šancu, ktorú nesmieme prehrať. Aj z úcty k tým, ktorí nás učili poznávať hodnotu slobody...

MUDr. Marián Hojstrič, poslanec Košického samosprávneho kraja

Vietnavec v Spišskej

Keďže aj naše mesto zaplavilo množstvo ľudí z Vietnamu, ktorí sa u nás živia najčastejšie predajom oblečenia a módných doplnkov, zašli sme sa pozrieť, ako sa žije jednému z nich v Spišskej Novej Vsi.

Kvôli typickému strachu týchto ľudí nám 32-ročný muž, pôvodom z Vietnamu, nechcel prezradiť svoje meno. A odpotiť sa? Tak na to sme ho už vôbec neprehovorili. Dozvedeli sme sa len to, že jeho krstné meno je po našom „Ján“ a má predajňu v centre mesta, na Letnej.

„Ján“ je na Slovensku už 12 rokov, ale podnikat' začal v Humennom. V Spišskej Novej Vsi žije iba pár mesiacov. „Prišiel som tu za svojim strýkom, kvôli práci. Vo Vietname je to horšie, je tam dosť ťažký život a veľká chudoba,“ prezradil mladý Vietnavec. Aj keď na Spiši žije krátko a konkurencia, čo sa týka vietnamských obchodíkov je veľká, nest'ázuje si a tvrdí, že ľudia sú tu príjemní. „Najviac sa mi tu páčia ľudia a počasie. Je tu fajn, dúfam, že tu budem s manželkou - Vietnamkou a s našim synom spokojný. Vedel by som si tu predstaviť žiť nastalo, jediné, čo mi z Vietnamu chýba sú moji rodičia,“ rozprával. Ján prežil svoje detstvo vo Vietname, v meste Vhin, čo je približne 300 km. od hlavného mesta Hanoj.

Aj keď je „Ján“ v našom mes-

te cudzinec, s predsudkami sa zatiaľ nestretol. „Nič také som nezaregistroval, že by na mňa niekto pozeral cez prsty,“ odvetil. Hovorí pomerne dobre po slovensky. „Som samouk. Po slovensky som sa naučil asi za rok, za rok a pol. Bolo to celkom v pohode, aj keď na začiatku, keď som nevedel po slovensky prehovorit' ani slovo a to bolo občas veľmi ťažké,“ spomína.

Ak „Jánovi“ zachýba domovina, vie ako to vyriešiť. Ide sa s rodinou najesť do Ázijskej reštaurácie. „Pripomenie mi to domov. Doma, v Spišskej Novej Vsi varíme aj naše, vietnamské jedlá, ale potrebujeme na to špeciálne ingrediencie. Tie sa nedajú kúpiť všade, zháňame ich vo veľkých mestách, ako Bratislava, či Budapešť,“ priblížil. Mladík s typickým vietnamským úsmevom nám prezradil, že pozná aj naše slovenské jedlá. „Chutia mi vaše halušky, rezance a pivo. Od vtedy, čo som sa oženil ale chodím málo po baroch, a teda aj toho piva je už málo,“ s úsmevom uzavrel našu debatu.

(sim)

Kostol sv. Jána Krstiteľa v Spišských Vlachoch

Spiš ponúka mnoho architektonických skvostov. Majestátne budovy našej metropoly sme si už na stránkach nášho mesačníka predstavili, a tak sa posunieme trochu na východ. Pri vstupe do Spišských Vlach nás ihneď zaujme pýcha mestečka – katolícky farský kostol sv. Jána Krstiteľa. Mix štýlov vytvoril skutočný unikát.

Táto architektonická lahôdka nášho regiónu má v rodnom liste rok narodenia 1241. Bola postavená v románskom štýle, po tatárskych vpádoch. Kostol však postupne chradol a svojej obnovy sa dočkal v roku 1434. Táto prvá prestavba sa udiala už v gotickom duchu. Niekoľko detailov z pôvodnej románskej stavby sa ale zachovalo. Vráťane veže. Tú upravili v druhej polovici 19. stor. a v roku 1875 pri reštauračných prácach vymenili kružby okien. Výsledkom opráv a rekonštrukcii je už spomínaný mix, ktorý v konečnom dôsledku vyzerá veľmi dobre. Fasády sú hladké s opornými piliermi, v priečelí je barokovo-klasicistická veža. Hlavný oltár je rokokový z polovice 18. stor., uprostred jeho stĺpovej architektúry je nový obraz sv. Jána Krstiteľa od E. Taryho z roku 1927. V interiéri sú rokokové sochy sv. Petra, Pavla, Štefana a Ladislava a v bohatom štíte je súsošie najsvätejšej Trojice. Vnútro chrámu je pastvou pre oči. Nemá zmysel všetko dopodrobna opisovať, skutočný zážitok z osobnej návštevy to nenahradí.

Svoju stopu v kostole zanechal aj slávny Majster Pavol z Le-

voče. V roku 1520 zhotovil levočský rezbár spišskovlašanský krucifix.

Kostol v Spišských Vlachoch sa od ostatných na Spiši líši. Nebol postavený ako halový typ (všetky lode sú pri tomto štýle rovnako vysoké), ale ako bazilikálny

typ (tzn. hlavná loď je vyššia ako rovnaké bočné). Zaujímavá je aj sakristia. Veľmi vzácna je liatinová krstiteľnica s uvedeným letopočtom 1497 a sedacia časť štalumov – tzv. zlatých lavíc. Je to druhý najdlhší kostol na Spiši. Jeho dĺžka je 53 m

a šírka 21,5 metra. Keďže kostol ako taký nahlodal zub času postupne prechádzajú jednotlivé pamiatky reštaurovaním. Obnovený je hlavný oltár, kazateľnica, zlaté lavice, strecha. Momentálne sa odmlčali zvony, aby po rekonštrukcii mohli biť v plnej kráse.

Prítomnosť patrí katolíkom, kostol je však aj obdivovanou pamiatkou

V súčasnosti slúži kostol katolíkom. V časoch nábožensky motivovaných stavovských povstaní, ktoré trvali s malými prestávkami počas celého XVII. storočia, ho spravovali evanjelici. Pravidelne sa v ňom konajú bohoslužby, mladé páry v ňom uzatvárajú manželstvá, krstia sa tu detičky a dáva sa posledné zbóhom zosnulým. „Sme veľmi hrdí na náš kostol. Počas omši v ňom vždy načerpám veľa energie, máme dobrého a ochotného farára, ktorý vie poradiť, pomôcť, povzbudiť. Z kostola odchádzam naplnená božím pokojom a plná jeho lásky. Okrem toho je aj dominantou mesta jeho najväčším architektonickým pokladom,“ prezradila nám farnička Mária. A my jej musíme dať za pravdu. Kostol sv. Jána Krstiteľa sa naozaj oplatí vidieť nielen z auta, keď okolo neho prechádzate, ale vstúpiť do jeho vnútra.

-ob-

Život na Novom Zélande je ako raj na zemi

Novovešťan Daniel Mahdal žil rok vo svojej dodávke na Novom Zélande. Na ostrove v Austrálii oberal hrozno a kivi. Najviac ho uchvátila ohromná prívetivosť domorodcov a ich nesmiernu chuť pomáhať cudzincom. Úžasná je tam i príroda. V jeden deň sa totiž môžete kúpať v mori, ale i lyžovať na kopcoch.

Daniel bol na Novom Zélande pred dvomi rokmi. „Tesne pred odchodom som pracoval ako čašník v Bratislave. Mal som plné zuby toho mesta, tých ľudí, peňazi okolo toho, jednoducho, potreboval som odísť a vybral som si Nový Zéland,“ priblížil svoj odchod na krásny ostrov.

Daniel odišiel na Nový Zéland na vlastnú päsť. „Nevedel som skoro nič po anglicky. Ich prízvuk je taký, ako keď u nás hovorí Bratislavčan a východniar. Nič som im nerozumel, po istom čase som sa ale naučil anglicky veľmi dobre. Pracoval som tam v ovocnom sade a zbieral som kivi. Na odreagovanie to bolo fantastické. Robil som v prírode. Bol tam kľud a pokoj, skutočne som si tam odýchol. Celý rok som žil v aute, aj v zime. Kúpil som si dodávku, mal som tam posteľ, malú

kuchynku, police na veci,“ zaspomínal na svoje fungovanie na ostrove.

25-ročný Daniel odišiel na Nový Zéland z veľkej časti kvôli prekrásnej prírode. Tú našiel. Ale nebola jediným, čo ho potešilo. „Nakoniec ma uchvátili ľudia, ktorých som stretol, spoznal, a s ktorými som trávil celý rok. Bolo to o ľuďoch a o vzťahoch. Ľudia tam sú veľmi prívetiví. Každý mi tam chcel pomáhať, volali ma k sebe, že môžem u nich prespať, dávali mi jedlo,

akonáhle som pozeral do mapy a videli ma miestni, volali ma k sebe prespať, že sa až zajtra rozhodnem, kde pôjdem ďalej, že mi poradia cestu,“ opisoval sympatický mladík.

Daniel tvrdí, že životná úroveň na Novom Zélande je úplne niekde inde, ako u nás. „Ľudia sú tam spokojnejší. Ide o to, že majú prácu, žijú na ostrove, sú sebestační a neriešia také problémy ako my. Keď som sa vrátil späť na Slovensko, vstup do reality bol dosť ťažký aj keď

Spišskú Novú Ves milujem,“ hovoril Daniel.

Danielovi chutili na Novom Zélande najviac hovädzie steaky a novozélandské pivo. „Robili sme aj vo vinici. Mali sme možnosť, podieľať sa aj na výrobe novozélandského, svetovo uznávaného vína, ktoré tam každý ospevuje. Darmo ale, ja som pivár,“ prezradil s úsmevom na tvári. Daniel sa pochválil, že si v aute varil takmer každý deň. „Halušky sa nedali, pretože som nevedel zohnať bryndzu, ale napríklad na narodeniny som uvaril priateľom guláš a domorodcom veľmi chutil,“ povedal.

Súčasní obyvatelia Nového Zélandu vraj venujú len málo pozornosti pôvodnej kultúre. „Je to anglická kolónia, pôvodní obyvatelia tam boli Maori. Ale to je úplne jedno. Nový Zéland je nádherná krajina, vrelo odporúčam každému, kto má možnosť, nech tam vycestuje. Za jeden deň sa dokážete kúpať v mori aj lyžovať a ľudia sú tam úžasní,“ uzavrel.

(sim)

prezents
všetko pre vašu reklamu

ŠIROKÝ VÝBER TRIČIEK
NAJLEPŠIE CENY

CENA 1 TRIČKA AJ S POTLACOU OD 3,99 EUR

Vytvor si vlastné tričko
www.prezents.sk

Potlač tričiek
pracovných odevov, čiapok a reklamných predmetov
Polep automobilov
výkladov, výroba nálepiek

ŠKOLSKÁ 5, 052 01 SPIŠSKÁ NOVÁ VES
TEL.: 0903 497 703, 0911 286 541

SPIŠSKÉ POCHÚTKY PATRIOTA - HOTEL PLEJSY KROMPACHY

Nebýva zvykom, že v malých mestách nájdete kvalitné reštaurácie. V prípade Krompách to neplatí. Reštaurácia a bar hotelu Plejsy každému gurmánovi ulahodí. A to nielen jedlom, ale aj prostredím.

Najčastejšími klientmi sú tu Slováci a obyvatelia susedných krajín. Ich chutiam je prispôsobený aj jedálny lístok. „Najväčší dôraz sa kladie na prepojenie modernej kuchyne s tradičnou domácou kuchynou.“ začína náš rozhovor Peter Hric, marketingový manažér hotelu Plejsy. A to platí o raňajkách, obedoch i večerách. Listovanie v jedálnom lístku potvrdzuje spo-

jenie tradícií a modernej kuchyne. Pri polievkach sa nebudete vedieť rozhodnúť, či si dať slovenskú bryndzovú, alebo francúzsku cibulovú. Ešte ťažší môže byť výber jedál z rýb. Zubáča, alebo lososa? A tak budete pokračovať i na ďalších stránkach. Najete sa podľa okamžitej nálady. Halušky chutia ako od mamky a stejky vyzerajú aj naživo, tak ako v reklame. „Našu kuchyňu chceme

orientovať na tradičné jedlá ale v modernom a hlavne zdravom tvare.“ vysvetľuje zámery kuchyne Peter Hric. A na záver pridáva hneď 2 recepty na špeciality ich kuchyne.

1.) Domáce gnocchi na špenátovo-smotanovej omáčke, posypané parmezánom.

Do osolenej vriacej vody dáme

varit' gnocchi. Na panvici si rozpálime olivový olej, pridáme najemno nakrájanú cibuľku a špenát. Ochutíme s čiernym mletým korením a cesnakom. Všetko pekne orestujeme a pred koncom posypeme muškátovým orieškom. Podlejeme zeleninovým vývarom a chvíľu podusíme. Pred koncom prilejeme šľahačkovú smotanu. Všetko to necháme prejsť varom. Uvarené gnocchi pridáme do omáčky a necháme to všetko zredukovať. Na tanieri gnocchi posypeme nastrúhaným parme-

zánom. Jedlo doplníte plným bielym vínom, napríklad Pinot gris.

2.) Grilovaný jahňací hrebienok podávaný s dozlatá opečeným cesnakom, maslovým kelom a zdobený oravskou slaninkou.

Osolené a okorenené jahňacie hrebienky prudko opečieme na panvici a následne odložíme do vyhriatej rúry na min 180°C na dobu 12 min. Na panvici si roztopíme maslo, pridáme cesnak a kel. Osmažený cesnak s kelom a výpekom pridáme do

rúry k jahňacine a spolu pečieme ešte 5 minút. Na tanieri si následne jahňacinku dozdobíme pečenou slaninkou a sherry paradajkami. Podávame s pečnými, alebo varenými zemiakmi. K pečenému jahňaciemu mäsu bez príliš výrazných aromatických a chuťových zmien môžeme servírovať silnejšie, aromatickejšie suché ružové víno, alebo bohatšie ovocné suché biele víno z dubového súdka, alebo plné extraktívne suché červené víno.

Dobrá chuť!

- leb -

KRÍŽOVKA

Bratia Lorencovci, rodáci z Krompách (1873 a 1876), si počas štúdií v Budapešti zhotovili (TAJNÍČKA 1) nezvyčajnej konštrukcie, aj tandemom. Po skúšobných jazdách okolo Budapešti, kde ich vynález vzbudzoval skôr smiech ako obdiv, vybrali sa v roku 1893 na okružnú jazdu po Európe: Nemecko, Anglicko, Francúzsko. 16. augusta 1894 píše svojim príbuzným z Neuwillu: „... Druhý deň po Lyone sa do vnútornej svätyne nášho Palmeronu zavrtal klinec. Oprava nám zabrala celý deň. Viac ako dvadsaťkrát sme pneumatiku rozoberali, kým sa nám podarilo dušu nafúkať. Ešte pár slov o Lyone. Je tam veľtrh. V Rotunde je (TAJNÍČKA 2 a TAJNÍČKA 3). Všetci obdivovali náš tandem.“ Na základe skúseností získaných na cestách Európou vynali odperovanie, montovateľné na hocikaký typ kolesa a odperovanie motora automobilov a (TAJNÍČKA 4 a TAJNÍČKA 5). Tento patent odkúpila parížska firma E.Chenal v roku 1896.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																				
B																				
C																				
D																				
E																				
F																				
G																				
H																				
I																				
J																				
K																				

Vodorovne: **A:** spí, detsky - druh kyslého mlieka - knokaut - horká pochutina - omotal. **B:** večer po nemecky - TAJNÍČKA 4 - krajec chleba. **C:** lial, po česky - osobné zámeno - dolná končatina - ohrada po anglicky - značka pracieho prášku - cholera, ľudovo. **D:** citoslovce povzdychu - materská škola - zvala - správa - citoslovce smiechu. **E:** bola v noci - poľská rieka - loď. **F:** mesto pod Tatrami - dospelý hmyz, zoologicky - ŠPZ Trenčína - prepieraný - patriaci Oline. **G:** olejnatá rastlina - dusičnan rénia, ch. značka - zosilnený súhlas - tepna po maďarsky - jednotka množstva informácií - môžem. **H:** víťazný pokrik pri koride - prezradím - nôž po nemecky - dáme príbuznej - levy po česky. **I:** predložka - sorta - TAJNÍČKA 3 a 5 - pomoc, ľudovo - pevný disk, ang. skratka. **J:** puklo - most v Prahe - prijal za svojho. **K:** zábezpeka - vojenská predajňa - turecké meno - tadiaľto.

Zvisle: **1:** strata rovnováhy - rozmaž pijavým papierom. **2:** dobi na smrť - pohodlne sedel - umenie po latinsky. **3:** TAJNÍČKA 1 - skratka pre atmosférický tlak. **4:** súhlas - hľa po rusky - kurz po esperantsky. **5:** jedno po rusky - nadjazd. **6:** idant, jednotka dedičnosti - prvý muž - rýchla. **7:** tok slz, básnický - poplašné zariadenie - juhoamerický nejedovatý had. **8:** patriaci Adovi - vek po anglicky - mikroskopický, skratka. **9:** prívod voda do mlyna - obetujem po spišsky. **10:** akosť výrobku z mlieka. **11:** farebná výplň v oknách. **12:** austrálsky vačkovec - rozlom. **13:** značka nákl. automobilov - únik biologických plynov, ľudovo - bývalá strechárska firma, dnes LINDAB. **14:** časť lode - červenohnedý nerast s obsahom vanádu - plť po česky. **15:** citoslovce plaču - ovanutie, básnický - prístavné mesto v Taliansku. **16:** ôsmi po česky - TAJNÍČKA 2. **17:** orgán zraku - nočný podnik v Spišskej - mužské meno. **18:** vyprosikala - konzumuje jedlo. **19:** Ivan - prasačinec - populárna pieseň. **20:** ruské mužské meno - prostriedok na umývanie. **Pomôcky:** AGE, ALAIT, ARS, ÉR, IMAGO, LARION, MESSER, RAIL, TERST.

RECEPTY OD STAREJ MACERI

MOJ ZAMILOVANÝ HERCGULAŠ

Raz som šel na medzi, na svahu pod Ritinbergom, pohadala v karčme s jedným chlapikom, bo hvarel, že gulaš zna navaric každý diľino, bo šel neda na ňom nič popsuc. Nepravda. Gulaš môžece dodžubac pri vareňu na dvoch mesoch: Perši raz, kec zalezee udinstovane meso s cibuľu zo studzenu vodu a druhy raz, kec ku koncu nehace, žeby šel okolo kotla motalo veľo ľudzi a každý, co ma džurku v noše ho začal dochucovac. Ja som už varil gulaš z všelijakeho mesa, ale šickim najlepši šmakuje ten, co robim z bravčových šercoch, jak som sebe ho nazval germansky a gurmansky HERCGULAŠ.

Codonešem k ohňu na chace:

šmalec, cibuľu, švinske šerca, lečo, soľ, mletu červenu papriku, vegetu, bobkof list, gulašovu pastu v tube, daco ostre a viničkovy lekar.

Jak to robim:

Najsamperšši poradne očiscim šerca, vyrežem z nich ostatky po žiloch a zraženej kervi a narežem ich na das centimetrove kockečky. V kotlu dam rospuščic šmalec a pridam veľo nakrajanej cibuľe (na jedno šerco jedna menša cibuľa). Kec začne penic, čapnem tam nakrajane šerca a soľ a mješam, žeby šel naspodku neprípaľovalo. Po takych piatich minutach zaľejem z horucu!!! vodu. Priložim pod kotol a neham, žeby šel šerca dušili. Kedže to mesko je fajne, ale je to čistý hladky sval, treba ho dušic aspoň take dva, tri hodziny. Medzitym naľevam ľudzom pri stole a davam pozor, žeby niťto nebabral s pokryfku, nekoštoval, jak šel vari a nešpiritizoval, či oheň hori jak ma. Po das dvoch hodzinach pridam dve fľašečky leča, co som sebe minuleho roku zavariľ, ochucim s červenu papriku, s pastu, s vegetu a s ložečku viničkového lekaru. Po ďalšej hodzine, kec som scahnul oheň, žeby v kotli ľem tak bubľalo, dzvihnem pokryfku a kec vidzim, že šel lečo fajne rozvarilo a zrobilo ten richtig magľajz, pridam maly kuščik vetvičky z fichty, malu ložečku ščiplaveho, zamješam a neham das dzešec minut mimo ohňa. Kec šel mi nechce robic vjedensku knedľu, podavam knedlik z Vyšnej v Smižanoch a kec už šicke daco vypili a neda šel isc s motorom do dzedziny, da šel to jesc aj s chľebom. Pametajce, že gulašu môžece kludne navaric aj vecej, bo na druhy dzeň, kec šel priheva, byva obyčajne ešči ľepši. Bo jak hvari klasik: KEDZ GULAŠIK POSTOJI A DO RANA VYTRIME, NA DRUHY DZEŇ JE FAJRONT, BO NEVARIME. *Michal Buza st.*

Olympijský bronz na hrudiach spišskonovoveských hasičiek

Francúzska metropola Mulhouse, ležiaca na východe krajiny, bola známa ako strategický uzol počas oboch svetových vojen. Rinčanie zbraní už našťastie dávno utíchlo, no boje sa v júli rozohrali nanovo. Samopaly a tanky však vymenili šuštiace hadice, či cinkotsavíc a prúdníc. Mulhouse sa stalo na týždeň „pupkom sveta“ pre hasičov. Konali sa tam XV.olympijské hry aj so spišskonovoveskou účasťou.

Prvé olympijské tradície naštartovali Spiššiaci k historickému úspechu

„Bolo to jednoducho úžasné. Hasičská olympiáda mala všetko čo má olympiáda mať. Prvé dva dni sme mali oficiálne tréningy a na tretí deň to naplno vypuklo. Na otvárací ceremoniál napochodovalo 3000 hasičov z celého sveta, zapálil sa olympijský oheň, zložil sľub a boje sa mohli začať,“ opísala nám nezabudnuteľné zážitky členka DHZ Spišská Nová Ves Renáta Bartošová. A boli to práve baby zo Spišskej Novej vsi, ktoré reprezentovali celé Slovensko. „Dobrovoľní hasiči mali svoju osobitú kategóriu. My, ženy, sme boli rozdelené podľa veku. A – kategória je do 35 rokov, B – kategória, ktorej sme sa zúčastnili, je nad 35 rokov. Každé hasičské družstvo má 10 členov, s jednou veliteľkou a jednou náhradníčkou. V Mulhouse sme súťažili v dvoch disciplínach, ktoré sa v sumárnom súčte času a trestných bodov „zliali“ napokon do jednej.

A v nej sme získali historický bronz,“ hrdo hlásala Renáta.

Požiarneho útoku a štafeta napokon s bronzovým leskom

Prvou disciplínou, s ktorou sa museli hasičky popasovať bol požiarneho útoku. Ten má stanovené striktné pravidlá, ktoré musia súťažiaci dodržiavať. „Požiarneho útoku praktizuje osem hasičiek. Veliteľka podá hlásenie a odstúpi, náhradníčka je pripravená v zákulisí. Počas útoku musí byť v dráhach absolútne ticho, v tíme nemôžeme spolu komunikovať. Ak náhodou krivo stúpate a zjojknete, hneď sú tam trestné body. Je to celé o synchronizácii a tvrdom tréningu. Počíta sa výsledný čas a prirátajú sa trestné sekundy. Tie môžu byť už za spomínané rečenie, ale i za chybný počet krokov, či nesprávne rozvinuté hadice. Všetko to prebieha pod bedlivým dozorom rozhodcov a je to nesmierne náročné na fyziku ako i na psychiku,“ priblížila nám olympijský požiarneho útoku Bar-

tošová. Po tejto prvej disciplíne hneď nasledovala ďalšia. Na spišskonovoveské dievčatá čakali náročné štafety. „Sú to presne také isté štafety ako ich poznáme z atletických oválov. My sme bežali 8 x 50 metrov a namiesto štafetového kolíka sme v rukách mali prúdnicu. Tretí a štvrtý úsek je „obohatený“ o lavičku a na ôsmom úseku je štvormetrová rúra s priemerom cca 1 meter, kde si naša finišerka musela ľahnúť a zdolať ju plaziaci,“ dodala naša reprezentantka, ktorá si odkrútila tretí, „lavičkový“ úsek. Chvilke napätia, počítanie trestných sekundičiek, výsledného času a potom to prišlo. Slovenky – Spiššiaci získali bronz! „Bol to nádherný pocit. Všetky sme boli nesmierne šťastné, že to napokon vypálilo až na medailu. Zúročili sa hodiny tvrdého tréningu. Bolo krásne vidieť ako na bronzovej žrdi stúpa slovenská vlajka,“ dodala.

Mulhouse zaujalo nielen „hasičsky“ Desat' Spiššiacok Martina Dezortová

(kapitánka družstva), Renáta Bartošová, Viera Sopkovičová, Dáša Neuwirthová, Tatiana Hozzová, Stela Tomaščíková, Adriana Nováková, Eva Súkeniková, Monika Hojnošová a Karolína Nálepková strávili na východe Francúzska nezabudnuteľný týždeň. A okrem toho, že vybojovali pre Slovensko vzácny olympijský kov, doniesli si na Spiš kopu „mimošportových“ zážitkov. „Mulhouse je krásne historické mesto. Mali sme

ako účastníčky olympiády dopravu zdarma, a tak sme to náležite využili a videli sme kusisko francúzskej histórie, ktorú toto mesto ponúka. Bývali sme v indickej štvrti, mali sme bohatý program, no všetku tú nádhru prebila tá, ktorá nám po skončení visela na krku – bronzová olympijská medaila. Na tú sme veľmi pyšné,“ ukončila francúzske dobrodružstvo s bronzovým záverom Renáta Bartošová.

-ob-

Predstavujeme „malé športy“ - Triatlon

Kombinácia plávania, cyklistiky a behu na spišský spôsob

Triatlon je olympijská disciplína, ktorá v sebe snúbi prvky plávania, cyklistiky a behu. Tento mimoriadne náročný, no zároveň krásny šport, preslávil na Slovensku v poslednej dobe hlavne Richard Varga, ktorý vo svetových pohároch pravidelne siaha po najvyšších priečkach. A triatlon sa pomaly udomácňuje aj na Spiši. Venujú sa mu borci v ŠK Iglovia Spišská Nová Ves.

Mládež na Spiši má o triatlon záujem

Tento pomerne mladý klub založila v roku 2009 Elena Stanková. Predtým pôsobila v plaveckom klube SNV, kde jej však bolo naznačené, že je personou non grata, a tak sa rozhodla pre tento krok. „Myšlienka triatlonového klubu vo mne tlela dlhšie, ešte za pôsobenia v KP SNV. Vznik urýchlili udalosti okolo plávania, kedy mi prišiel list, že moja prítomnosť v spomínanom klube už nie je vítaná. Následne som sa rozhodla dať šancu odmietnutým deťom a rozšíriť ich možnosti, a tak v r. 2009 vznikol klub ŠK Iglovia, ktorý združuje nielen plavcov, ale aj triatlonistov a diaľkových plavcov. Tak majú deti na výber, čomu sa chcú venovať a na akej úrovni.“ Triatlonová sekcia počíta momentálne 16 aktívnych členov, plus 5 mládežníkov, ktorí si kvôli veku musia

na svoju šancu počkať. Tí robia okrem triatlonu aj akvatlon (plávanie, beh), či duatlon (cyklistika, beh). Dospelých triatlonistov klub nemá, všetko sa točí len okolo detí a mládeže. „Vychovávame mládež už od 6 rokov. Najmladšou bodovanou kategóriou sú mladší žiaci a žiačky vo veku 12 a 13 rokov. Začínali sme s nimi a postupne sme si za tých pár rokov vychovali chlapcov a dievčatá až do dorasteneckej kategórie. U tých menších, ale vlastne u všetkých triatlonistov, je základom plávanie a hlavný dôraz je kladený nielen na rýchlosť a vytrvalosť, ale aj na techniku. Naši zverenci majú k dispozícii dve plavecké trénerky, cyklotrénera a kouča na beh. V zime sa im venuje kondičný tréner. Zatiaľ sme obsadzovali len letný triatlon, ale túto zimu už budeme mať dorastencov, ktorí môžu štartovať na zimnom tri-

atlone a v crosstriatlone. Máme aj zaujímavé výsledky. V minulom roku sme získali Slovenský pohár v kategórii mladších žiakov, druhé a tretie miesto v Slovenskom pohári si odniesli naše dievčatá v kat. mladších a starších žiačok. Tento rok vlaňajší víťazi prešli do staršej kategórie a dievčatá si zatiaľ zachovávajú svoje minuločné poradie. Chlapcom sa v silnej konkurencii darí trochu menej. V priebežnom poradí sa točia okolo 6.-7. miesta, čo nie je vôbec zlé, keďže do jednej minúty na pretekoch sa „zmestí“ cca 8 pretekárov. Radosť nám robia nováčikovia v sekcii mladších žiakov a žiačok, ktorí sa po čiastkových úspechoch vyhupli na 4.-6. miesto,“ zhodnotila nesporné úspechy klubu jeho vedúca.

Novým tvárom sa ŠK Iglovia nebráni. V klube privítajú nielen triatlonistov

A čo všetko k triatlonu v spišskom štáte treba? „Triatlon je kombináciou troch športov a tomu zodpovedá aj výbava. Športovec musí mať „nádobíčko“ na plávanie, cyklistiku, vrátane kvalitnejšieho cestného bicykla, a na beh. Toto všetko je v réžii rodičov. Ako väčšina športových klubov, ani my nemôžeme hovoriť o dostatku finančných prostriedkov. Žijeme z členských príspevkov a občas sa nám podarí zohnať sponzoring, ktorý je použitý na organizáciu pretekov. Nových záujemcov radi privítame, kontakt je na našej stránke (www.ski-iglovia.snv.sk), alebo sa stačí zastaviť na bazéne po 18. hodine,“ pozýva nádejných športovcov do svojho klubu Elena Stanková. Ako sme už vyššie spomínali ŠK Iglovia, to nie len triatlon. Okrem klasickým disciplín plávania majú „iglováci“ na solídnej úrovni aj diaľkových plavcov. „Vymenovať úspechy našich plavcov by bolo naddho, ale spomeniem diaľkoplavkyne, ktoré si vyskúšali trať na 3 a 5 km v „otvorenej“ vode. Obe dievčatá vo

veku 15 a 16 rokov si viedli skvelo, keď si v Česku na 5 km trati v celkovom poradí podelili 3. a 4. miesto a medzi juniorkami nemali konkurenciu. Doma na Štrkoveckom jazere si o dva týždne úspech zopakovali, len si vymenili poradie a v juniorskej kategórii obsadili vynikajúci druhý a tretí flek. Okrem účasti na pretekoch sme sa zhostili aj organizovania. Každoročne usporiadávame vo februári plavecké preteky pre najmladšie vekové kategórie, kde sme to dotiahli až na medzinárodnú úroveň. Zamerali sme sa aj na duatlon a triatlon. Dva roky po sebe robíme preteky v Levočskej doline kvôli fantastickým podmienkam, keďže cestné bicykle potrebujú čo najhladší asfalt a na plávanie sa využíva otvorená voda. V roku 2014 plánujeme duatlon presťahovať do centra mesta Spišská Nová Ves. Chceme pritiahnúť k tomuto náročnému, ale krásnemu športu, čo najviac nových nadšencov,“ ukončila exkurziu klubom ŠK Iglovia Elena Stanková.

-ob-, -es-

Aká budeš sezóna 2013/2014?

Po dotancovaní lopty nad basketbalovou obručou, či poslednom zadunení hokejového mantinelu v sezóne 2012/2013 už pretieklo Hornádom veľa vody. Leto zbehlo ako voda a nový ročník klope na dvere. A Spišiáci v rôznych extraligách budú mať opäť hojné zastúpenie. Na najvyššej úrovni sa budú triasť ženské volejbalové anténky, basketbal v extralige sa predstaví v mužskom i ženskom šate, svoj ďalší nálet v elitnej spoločnosti si pripíšu hokejové Osy. Extraligovú premiéru si odkrúčia novoveské floorbalistky a nazrieme i do kuchyne prvoligových hokejistov.

BK 04 AC LB Spišská Nová Ves

Nie všade sa varilo a bude variť z „dovozových“ surovín. Začneme športom číslo jeden v našom meste - mužským basketbalom. Po minulo-ročnej sezóne, v ktorej získali Spišiáci bronz, prepli v klube na úsporný režim. Superkvalitný basketbalový ročník si vyžiadal krutú daň a na spišskonovoveský klub dopadol tvrdý finančný Damoklov meč. „Čaká nás ročník nula. Minulá sezóna nás stála kopec peňazí a každý by sa mal prikrývať len takou perinou, na akú má. V lige sa roztočila nebezpečná finančná špirála a my sme ďalší, ktorých zomlela. Niečo podobné už zažilo Komárno, Svit, Handlová, tento ročník to postihlo nás, či Levice,“ zhodnotil situáciu odstupujúci predseda VV BK 04 AC LB Sp. Nová Ves a stále jeho člen, Rastislav Javorský. Jeho nástupca Jozef Gonda vidí nasledujúcu sezónu takto: „Problémom nie sú ani tak dlhy z minulej sezóny, tie sú len vo výške 10% z tohoročného rozpočtu. Starostou číslo jedna je naštartovať tento ročník. Finančná situácia je v našom meste neružová. Sezónu začneme s našimi odchovancami a ja budem rád, ak práve oni pristúpia na podmienky krízového režimu a pomôžu klubu v tých najhorších časoch. Samozrejme vedenie sa bude snažiť zabezpečiť financie, uvidíme ako to celé nakoniec dopadne.“ Čas na rozmyslenie si vzal aj bronzový kouč Spišiakov Milan Černický, ktorý napokon súhlasil so „skúšobným“ dvojmesačným kontraktom.

Patriot tip: Uvidíme, či nakoniec, a na ako dlho ostane pri kormidle populárny „Čendo“. Ten to s mladými chalanmi vie, no aj tak máme obavy, či to v kombinácii s Hovaňákom (?), Baldovským (?), Bečarikom (?) bude stačiť. Máme strach, či sa Spišská nestane hlavne v úvode fac-kovacím panákom extraligy. Na druhej strane je tu veľká príležitosť pre chalanov, ktorí v minulosti nedostávali na palubovke toľko času, aby ukázali čo v nich je. Práve v tomto ročníku sa naplno prejaví i fanúšikovský patriotizmus, no veríme, že ľudia si na čisto novoveský basketbal nájdu cestu. A snáď sa zobudia aj spiáci sponzori a bude to napokon celé inak.

HK Spišská Nová Ves

Spišskonovoveskí hokejisti sú v podobnom prúseri ako ich basketbaloví kamaráti. Je smutné, že dlhodobo dva najpopulárnejšie športy sa ocitli temer na samom finančnom dne. Príčin je mnoho, tá hokejová má strašne veľa tajomných a zákulisných ťahov. HK má za sebou búrlivé leto, staré vedenie pod tlakom nakoniec odstúpilo,

no problémy a hlavne finančné suchoty ostali. Vykreoval sa nový Výkonný výbor na čele s Michalom Teplicom, ktorý je zároveň i hlavným trénerom klubu. Mesto si svoje financie bude strážiť skrz dvoch zástupcov STEZ-u, na nového riaditeľa klubu bude vypísané riadne výberové konanie. „Samozrejme, že fanúšikovia sa pýtajú s akým mužstvom začneme nový súťažný ročník. Posledné dni sú v klube veľmi hektické. Potrebujeme naštartovať novú sezónu najprv u mládežníkov a po nich nasleduje 'áčko'. Pracuje sa na zložení seniorského kádru, rovnako aj na tom, aby klub začal fungovať v akom takom režime, ktorý môžeme nazvať aj krízovým,“ zhodnotil situáciu nový predseda VV HK SNV.

Patriot tip: Tu až taký pesimistický ako pri basketke nie sme. Finančné problémy má takmer celá prvá liga a kvalita novoveskej juniorky, či torzo domácich odchovancov, ktorí pristúpili na krízový režim, má akú - takú kvalitu. Aj tu platí, že je to ohromná príležitosť pre mladých ukázať, čo v nich drieme. Otázkou je, či sú mladíci schopní utiahnuť mužskú 1. ligu, juniorskú a dorasteneckú extraligu, kde dosť často kolidujú termíny. Ak

to nezvládnú, boj o prvoligové prežitie môže byť realitou. Uvidíme, či sa vedeniu podarí finančne zabezpečiť celú sezónu. Verme, že áno a dúfajme, že cestu si na štadión nájde aj už toľkokrát oklamán hokejový fanúšik. Tak, či onak, hokejistov čaká tvrdá sezóna.

HC OSY Spišská Nová Ves

Tak a podľa konečne niekam „kde svieti slnko“. Hokejové Osy sú krásnym príkladom, ako sa dá v skromných podmienkach robiť šport na najvyššej slovenskej úrovni. A hoci aj ony majú svoje problémy, nikde nevyplákovajú, ale pilne pracujú. Takto „povčelené“ Osy majú aj tento rok smelé ambície. Na lavičke stojí neohrozene nový asistent reprezentačného trénera Pavol Findura, káder sa oproti vlaňajšku posilnil a dá sa očakávať,

že bude vďaka EPM ešte obohatený o kvalitné hokejistky. „V tomto ročníku máme pred sebou dve veľké výzvy. Tou prvou je uspieť v prvom kole hokejovej Ligy majstrov, ktorá prebehne práve na našom zimáku a tou druhou je obhájiť titul. Myslím si, že sme dali aj v tomto ročníku dokopy skvelý tím, v ktorom je radosť hrať,“ priblížila nám atmosféru i ambície tímu jedna z opôr a asistentka kapitánky Lenka Sroková.

Patriot tip: Myslíme si, že sympatické baby obo svoje vrcholy dosiahnu. Hlavne Liga majstrov je pre Osy obrovským lákadlom. Systematická práca v kombinácii s poctivým tréningom a amatérskym nadšením prináša svoje ovocie. Dievčatá robia tento šport z čistej lásky k hokeju, nepoberajú žiadne platy a predsa dokážu každoročne stúpať k tým najvyšším metám. Myslíme si, že podstatná časť z toho je nasledovaniahodná...

VK Spišská Nová Ves

Jedným z „najtichších“ extraligových klubov sú práve spišskonovoveské volejbalistky. Aj v ich kuchyni došlo k poriadnej reorganizácii. Zdenka Huera, ktorý však ostal v štruktúrach klubu ako tréner mládežníckych družstiev, vystriedal na poste kouča Ondrej Spišák. A zemetrasenie nastalo aj v kádri. Odišli dlhoročné spišskonovoveské opory Kubová, Vartovníková, Harčárová, Becková či Böhmerová. Namiesto nich prišla z Pezinku Povrazníková a klub lovil aj v zahraničných vodách. Z Poľska prišlo až trio hráčok: Kwasowska, Sikora a Jogodzinska, na blok Bulharka Jordanska.

Patriot tip: Uvidíme, čo prinesú zmenené pomery v klube. Vedenie vymenilo takmer celý základ, problémom hlavne v počiatočoch bude zohratosť. Volejbalistky však vždy boli bojovníčky.

Snáď legionárky, ktoré nahradili odchovankyne vnesú do hry kvalitu. Semifinálové brehy nie sú nereálne.

Rúcon Spišská Nová Ves

Po vlaňajšom historickom bronze nastali aj v tomto klube zmeny. Bossovia Rúconu sa rozhodli poriadne omladiť káder. Z klubu odišli Stehlíková, Jalčová, Babaríková, Michulková, Lásková či Petriková. No vedenie nezaháľalo a trénerovi Demečkovi pribudli do kádru zväčša mladé, no kvalitné basketbalistky. „Z nemeckej DEL - ky k nám prišla jej najlepšia snajperka minulej sezóny Sami Whitcombová a spolu s ňou i ďalšia Američanka Briane O'Rourke. Pod kôš prišli dve vysoké hráčky, Švédka Holmqvistová a lotyšská reprezentantka Liga Surkusová. Na krídla sme angažovali Slimákovú s Mackulinovou. Keďže ideme hrať v tejto sezóne aj nadnárodnú MEL -ku, musíme to poskladať tak, aby to baby zvládli. V oboch ligách chceme byť konkurencieschopní. Prioritou bude pre nás slovenská extraliga, MEL -ku berieme ako skvelý tréning pred náročným slovenským play - off. V ňom sa chceme prebojovať medzi posledných štyroch“ informoval nás generálny manažér Spiššiacok Róbert Šimkulák.

Patriot tip: Obhájiť je oveľa ťažšie ako získať, no trúfame si predpovedať, že Spiššiaci to na domácej scéne dokážu. Ako dopadne ich vystúpenie v MEL -ke je otázne, no konfrontácia s tými najlepšími v Európe dá babám veľa. A spišskonovoveský fanúšik sa môže tešiť na kopec kvalitného basketbalu v ženskom podaní.

FbK Kométa Spišská Nová Ves

Tak toto je úplná novinka na spišskonovoveskej extraligovej mape. Floorbalistky v minulom roku pod hlavičkou Smolníka vyhrali suverénne 2. floorbalovú ligu a zaslúžene postúpili do extraligy, ktorú po dohode s kompetentnými odohrajú v spišskonovoveskej športovej hale. „V našom tíme sú dievčatá zo spišskonovoveského a gelnického regiónu. Naše ambície sú v extralige skromné. Potrebujeme nasat' atmosféru najvyššej súťaže, dievčatá sa v nej určite mnohému môžu naučiť. Zároveň však chceme byť dôstojným partnerom pre všetky extraligové tímy a do každého stretnutia pôjdeme s víťaznými ambíciami. Veríme, že oslovíme aj spišskonovoveského diváka a postupne pritiahneme na tribúny čoraz viac fanúšikov. Na stretnutia sú srdečne pozvaní,“ predstavil nám cieľ klubu predseda Kométy Mikuláš Barna.

Patriot tip: Tu aj náš mesačník vstupuje na ne-prebádané územie. Veríme, že sa spišské floorbalistky, čím skôr aklimatizujú v slovenskej floorbalovej smotánke a podarí sa im dostať do športovej haly divákov, ktorí si tento zaujímavý šport obľúbia. Ak sa im to podarí, bude to pre ne najväčší triumf.

Do sezóny vstúpili, či vstúpia a veríme, že úspešne aj ďalšie spišskonovoveské kluby. Futbalisti, karatisti, plavci, bowlingisti, biliardisti, stolnotenístí, tenisti a veľa ďalších rozohrajú boje o góly, body, sekundy. V každom z nich sa určite rozhorí tá športová vášeň, ktorá robí zo športu celosvetový fenomén. Spišský Patriot im aj v nasledujúcej sezóne praje veľa úspechov a nech sa v našej metropole čím častejšie a búrlivejšie ozýva to magické: „Nová Ves!“